

O ČEKOSLOVENSKÉ ARMÁDĚ

DLOUHO jsme museli pracovat, abychom dosli uznání u Spojenců, ale neúnavnou prací, silnou organizací, která tak dobře dovedla informovat cizince dosud nás neznající, dosáhli jsme konečně toho, po čem jsme od samého počátku toužili. Dnes nás spojenci uznávají jako jednoho ze silných činitelů, ba dnes se s námi již počítá, což nejlépe můžeme pozorovat v ruském, kde hrají československé síly tak velikou úlohu.

Pravilo se, že prý doma s naší prací nejsou spokojeni, že prý jednáme sami o své vůli. To byly však jen hlasy takových lidí, jimž nikdy na svobodě českého lidu nezáleželo, kteří netoužili, aby český národ byl volným, nikomu nepodléhajícím. Veškerá práce, která se za hranicemi prováděla pod vlivem profesora Masaryka, byla konána z vědomí a vůle národa československého doma, bez ohledu na nějaké přesvědčení náboženské nebo politické. Československá Národní Rada pak byla pověřena vedením zahraniční revoluce. Česlováci po celém světě roztroušeni šli se v mohutné organizaci utvořené za hranicemi zemí československých.

Československá Národní Rada, majíc za sebou celý národ, zcela oprávněně jednala se zástupci spojeneckých vlád. Ona dávala direktivu, jak pracovat a schvalovala všechnu práci, vedenou za osvobození národa a bude tak činiti, dokud náš boj nebude dobojován.

My zde v Americe jsme vykonali vše mnoho, ale nevykonali jsme, a porovnání s bratry na Rusi tolik, kolik bylo naší povinností, ale vykonáme jistě vše co budeme moci, třebaže později. Po stránce vojenské jsme zůstali velmi pozadu. Vzpomeneme-li na francouzskou kolonii, poznáme teprve, jak málo jsme vykonali v nejdůležitějším počtu naší revoluce.

I doma vykonali více, mnohem více, třebaže poměry jsou tam tisíckrát horší našich.

Celkem však vzato, vykonali jsme práce v zahraničí obrovskou práci osvobozovací, pomysleme-li na rozvat, který mezi Českoslováky panoval ještě za války.

Slavná cesta našich junáků Sibiř, hrdinné činy našich hochů v Itáli a výborný výevik našich dobrovolníků ve Francii udílil celý svět a důsledky se jeví. Prohlásují nás za své spojence všichni, kdož stojí dnes se zbraní proti Němcům.

Kolonie zahraniční pracuje nekázňe a proto také má již svůj vliv, svoji moc. I zde v Americe bylo vydáno heslo "Kdo jsi schopen vykonávat vojenskou službu a nestojíš-li ti v cestě veliké přikázky, vstup pod praporek československý!"

Dosud však nepochopeno veliké toto heslo, tento příkaz národní povinnosti. Jen velice malé procento českého lidu v Americe poslecho hlasů milovaného vůdce a přihlásilo se k československé armádě.

Armáda, která doplňuje se dobrovolníky zdejšími, tvoří se ve Francii, kdež již nyní stojí asi čtyři pluky střelecké. V této armádě slouží hrdinní vojáci cizinecké legie, hrdinové z Ruska, zajatci, kteří byli zajati na frontě italské a balkánské, dobrovolníci českoslovenští, kteří sloužili u armád jiných a konečně, jak již polotknuto dobrovolníci, kteří se přihlásili i zde v Americe, a projevili tonhu pomocí svému utlačovanému národu k svobodě a volnosti.

Dekretem presidenta francouzské republiky, vydaným v Paříži 16. prosince 1917, postaveni jsme byli do řad spojeneckých jako samostatná jednotka.

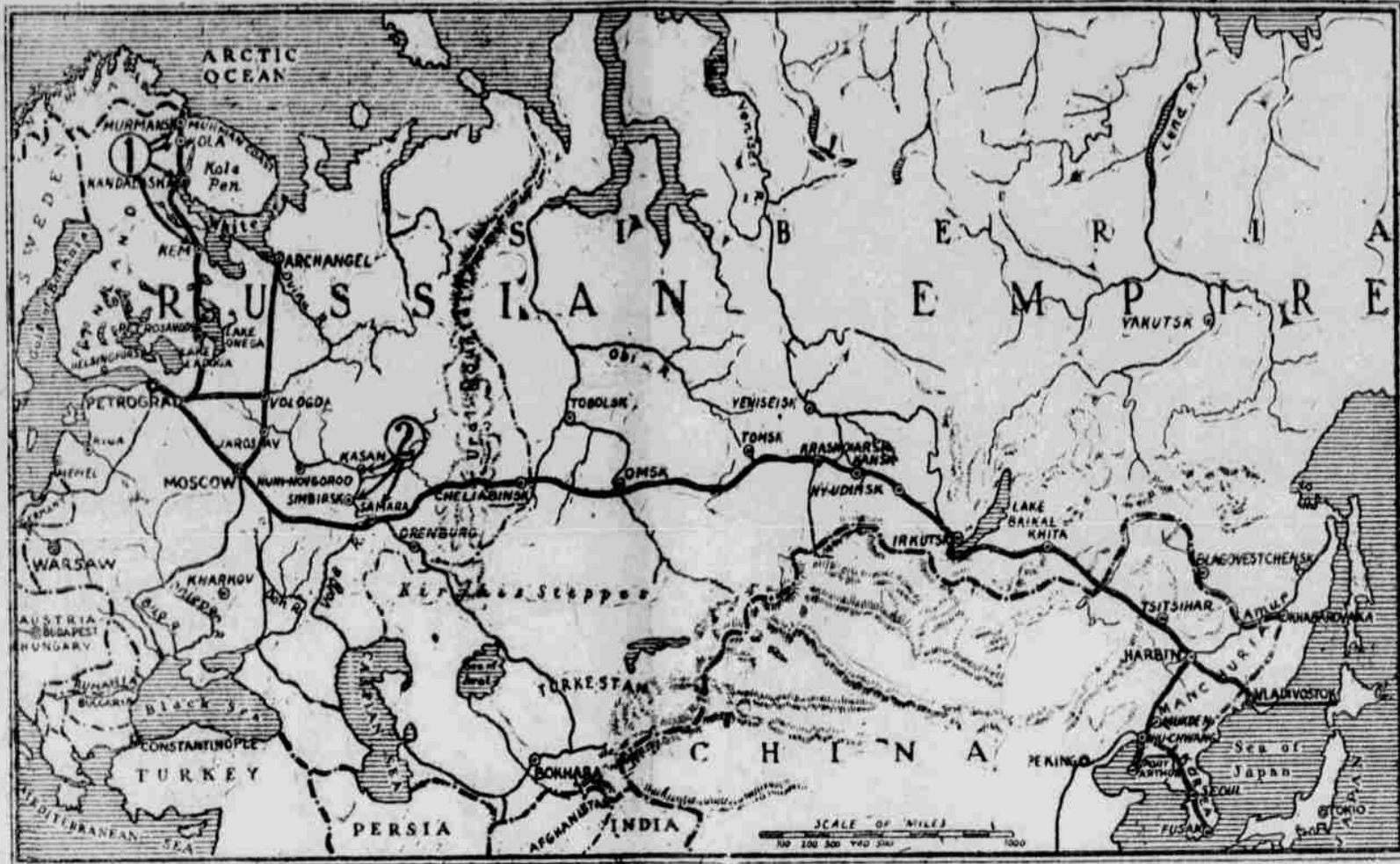
V důsledcích dekretu vydáno následující všeobecné nařízení o zřízení samostatné československé armády:

A. ZÁKLADNÍ ZÁSADY.

I. Dekret ze dne 16. prosince stanoví situaci československého vojska ve Francii takto:

1.) Česlováci organizováni v

K anabasi československé armády na Rusi a Sibiři

SIBIŘ je zemí velkých vzdáleností a horší mapa přispěje k učinění si představy, na jak obrovských rozlohách pracují polemy naše chrabrá československá vojska a jak obrovské překážky musíme překonávat. A překonávají je do té míry úspěšně, že již dnes se mluví o obnovení východní fronty, jakkoliv ještě před několika týdny považováno bylo to za čirou nemožnost. Odhodlanost československého vojska a jeho vliv na lojalní třídy ruského lidu odstraňují poslední zbytky pochyb. Rusko bude zachráněno před okupací německým podpatkem! A za to jediné bude moci děkovati velká slovanská říše malému bratrskému národu československému, který přišel ze srdce Evropy, aby zbudoval tu pevnou brázu zpravenému Germánstvu a pomohl Rusům, aby se vzpamatovali.

Pomoc československému vojsku, rozloženému podél sibiřské železnice od linie při Povolží, zřízené mezi městy Samara, jež jest evropským terminálem sibiřské dráhy, Sibirskem a Kazaní, na naší mapě označené číslicí 2, až k Vladivostoku, přichází od dvou směrů. Od pobřeží Pacifiku, kde vojska spojená jsou vyloďována hlavně ve Vladivostoku a od Murmanska (označeného číslicí 1), a Archangelika na severu Ruska. V minulých dnech bylo oznámeno, že do Vladivostoku přistála již vojska americká, francouzská a anglická. Japonsko poslalo některé oddíly přes Vladivostok, hlavní vojenská síla ale postupuje od Port Arthuru po železniční čarbinsko-mandžurské.

Boľevici vytlačeni byli postupně z přímorských provincií při Pacifiku skvělými operacemi československého vojska, ze západní Sibiře a z uralské oblasti až k Povolží. Celá sibiřská železnice od Samary až po Irkutsk nalézá se v kontrole Česlováků. Od je-

zera Bajkalského na nějakou vzdálenost dále na východ ovládána je boľeviky a německými a maďarskými ozbrojenými zajatci. Prvním úkolem československých vojsk ve Vladivostoku a sborů spojených bude vytlačiti tyto boľevické síly z této části a pak spojení s československou armádou v západní Sibiři a v Povolží bude obnoveno.

S pomocí se spěchá z toho důvodu, že na podzim a v zimě narazila by tu výprava spojená na potíže téměř nepřekonatelné. Zima je tu krutá a zmožnila by jakékoliv operace.

Sibiřská železnice počíná ve Vladivostoku a vede úzkým pruhem ruského přímorského území, načež přechází na čínské území, severozápadně od Nikolška, jež rovněž nalézá se v moci československých armád, probíháje Mandžurii asi tisíc mil, než opětně vstupí na půdu Sibiře v městečku Mandžurii.

Řeka Usuri, kde zřízena byla fronta proti boľevikům a jejich německým a maďarským pomáhačům, vzniká západně od Nikolška a vlévá se do Amuru, tvoříce severní polovici pomezí Mandžurie. Boľevici, kteří nemají ohledu ke hranicím, shromáždili svoje síly, sestávající hlavně z německých a maďarských zajatců, mezi Nikolškem a Chabarovskem, východně od řeky, s očividným úmyslem postoupiti směrem jižním a přefrontovati železnici. Je možné, že k zápasu prvnímu mezi boľeviky, Maďary a Němci na jedné straně a Česlováky a spojení na straně druhé, dojde v Mandžurii, v malém trojúhelníku mezi horší řekou a pomezím.

Ke druhé srážce dojde nepochybně v oblasti Bajkalského jezera, v okolí městečka Mandžurie, kde nyní generál Semonov se svými kozáky a bývalými ruskými důstojníky operuje proti boľevi-

kům. Semonov má jenom 3,000 až 4,000 mužů a má proti sobě přesilu, která vniká již do Mandžurie a před kterou musí často ustupovat. Československá vojska a nepohybně i japonská jsou na cestě, aby mu pomohla.

V obou těchto místech bude dlužno odstraniti boľeviky. Musí býti buďto odzbrojeni, aneb rozprášení a zatlačeni tak daleko na sever, aby nemohli ohrožovati tyl československých vojsk a spojení. Od boľevických a německo-maďarských armád hrozí nebezpečí československému vojsku, jež shromážděno je v okolí Irkutsku a obnovení spojení s nimi bude první snahou spojení.

Situace v západní Sibiři je poněkud lepší, jakkoliv i tu hrozí nebezpečí československému vojsku, nedostane-li se mu brzy pomoci a nebude-li brzy celá sibiřská železnice od nepřátel vyčištěna. Česlováci kontrolují nyní sibiřskou železnici od Irkutsku až k Povolží. Všude v městech podél sibiřské železnice, z nichž boľeviči byli vytlačeni československým vojskem, zřízeny byly vlády příznivé spojenímu a ústřední sibiřská vláda se sídlem v Omsku.

Evropské základna sibiřské železnice zdá se býti pevně v moci československých vojsk. Navigace na Volze zdá se býti pod jejich kontrolou, poněvadž rozšířili svoji moc na sever i jih podél řeky a zmožnili se měst Kazaně, Sibirsku, Samaru a Syzranu. V uralské oblasti Česlováci mají ve své moci Jekatěrinburg a na jihu pronikli až k Novorosyjsku, ale o oddílech při tomto městě po několik týdnů nedošlo žádných zpráv. K silnému protiboľevickému povstání došlo nad Kazaní a v Jaroslavi na Volze, jež bylo zdrženo stoupení Lenina a Trockého, ale toto nebylo ve spojení s československými operacemi.

V Povolží nalézá se od 60,000 do 100,000 Česlováků, ale jejich postavení není příliš silné, ježto jsou oddílní od spojení s východní Sibiří. Vojska tato nemají těžkého dělostřelectva a střeliva celkem malé zásoby, jakkoliv mohou získati něco konfiskacemi v sibiřských městech.

Pomoc mohla by přijiti československým armádám od severu, od spojenců, kteří postupují od Archangelika k Vologda. Ale z Kazaně do Vologda je 420 mil a spojení jsou dosud 200 mil nad Vologdou. Jiná pomoc Česlovákům přichází od jihu, od Baku, kde v minulých dnech vyloďena byla anglická vojska k ohraně tanních petrolejových polí. Baku leží při moři Kaspickém. I tato výprava má dalekou cestu před sebou.

Situace v Rusku a Sibiři v krátkosti je asi následující: Česlováci a spojení ve východní Sibiři kontrolují Vladivostok a krajinnu až po řeku Usuri. Za touto řekou shromážděna jsou boľeviči a maďarská a německá vojska pod generálem von Taubem, který zbavenou byl na počátku války zbraní v ruské armádě po eřbení germanofilské. Zde boľeviči vojska vrazila klín až do území Mandžurie. Dále na západ pod Khailarem je generál Semonov se svou malou armádou. Od Mandžurie až k jezeru Bajkalskému boľeviči a německo-maďarští jejich pomocníci mají plnou kontrolu. V Irkutsku malé oddíly československých vojsk jsou obklíčeny nepřáteli, kteří, jak se zdá, mají v kontrole malou část sibiřské železnice mezi Irkutskem a Kanskem, nebyli-li již odtud Česlováci a lidovou sibiřskou armádou vytlačeni. Od Krasnojarska, ne-li již od Irkutsku, Česlováci mají plnou kontrolu nad sibiřskou železnici až k řece Volze. V území boľevický kontrolovaném, zvaném Velká Rus, zuří občanská válka.

2.) V Československé vojsku jsou pouze hodnosti s platností dočasnou (á titre temporaire). — Pokud se týče československých důstojníků jmenování a povyšování vykonává Generál velící Československému vojsku a potvrzuje Nejvyšší Velitelství Francouzské. Jmenování a povyšování děje se za obdobných podmínek jaké stanoveny jsou platnými předpisy pro vojsko Francouzské.

Účinek těchto jmenování může býti zrušen jednotlivým zvláštním rozhodnutím Generála velícího Československému vojsku za těchto podmínek.

2.) Až Československé vojsko bude celé nebo z části v pásmu válečném, důstojníci velící válečné skupině učiní rozhodnutí o potřebných přeměnách za účelem zatímního vyplnění mezer a rozhodnutí tato oznámí bezodkladně Generálu velícímu Československému vojsku; zároveň ohlásí tomuto Generálu své návrhy na dočasné povýšení.

3.) Po skončení své služby ve vojskě Československé budou moci přestoupiti do vojska Francouzského jako cizinci v hodnosti nanejvyšší takové, jakou měli ve vojskě československé a ve staršinství, jehož ve vojskě tomto dosáhli.

B) Mužstvo.

1.) Jmenování a povyšování děje se dle pravidel platných ve vojsku Francouzském po dobu války.

2.) Dobrovolníci, kteří dříve již zastávali nějakou hodnost neb úřad v některém cizím vojskě, bude možno rozhodnutím Generála přijmouti do Československého vojska buď v jich bývalé hodnosti neb úřadě, anebo v hodnosti neb úřadě nižším s výhradou, že budou k jich zastávání shledáni schopnými podle předpisů platných ve vojskě francouzském.

3.) Po skončení své služby ve vojskě Československé budou moci přestoupiti do vojska Francouzského jako cizinci v hodnosti nanejvyšší takové, jakou měli ve vojskě československé a ve staršinství, jehož ve vojskě tomto dosáhli.

e.) Obecné zásady platné pro důstojníky i mužstvo:

I. Stupnice hodností jakož i

jako cizinci a mají hodnost, po př. zastávají úřad podobný neb odpovídající hodnosti důstojnické, neb jsou způsobilí hodnosti té dosáhnouti;

2.) z Česlováků bydlících na území francouzském neb neutrálním;

3.) z vojáků československého vojska;

4.) z důstojníků spojeneckých vojsk (viz par. III. odst. A).

Důstojníci československých střeleckých oddílů na Rusi přejdou do československého vojska se svou hodností a staršinstvím, jehož v hodnosti té dosáhli v těchto oddílech, s výhradou předběžného ověření jejich hodnosti a schopnosti Generálem velícím Československému vojsku.

Důstojníci a osoby jim na rovné postavení sloužící již ve Francouzském vojskě a ti, kterých se týče čl. II. odst. B. přejdou se svou hodností a staršinstvím v hodnosti, již dosáhli ve vojskě Francouzském.

Důstojníci přicházející z vojsk spojeneckých vstupují do Československého vojska se svou hodností a staršinstvím v hodnosti, již dosáhli ve svém vojskě s výhradou zvláštních opatření, jež stala by se nutnými se zřetelem na organizaci postupu v některém z těchto vojsk.

II. Mužstvo. Sestav mužstva se doplňuje

1.) z sestavu vojska Francouzského (Česlováci sloužící jako cizinci).

2.) z vojáků československého vojska.

3.) z vojáků spojeneckých vojsk po dohodě s příslušnou vládou.

III. Vojáci všech hodností přicházející z vojska Francouzského, označení v čl. II. odst. B. shora, jsou pokládáni v každém ohledu jako by i na dále sloužili ve vojskě Francouzském.

E. JMENOVÁNÍ — POSTUP — STUPNICE HODNOSTÍ ATD.

a) Důstojnictvo.

1.) V Československé vojsku jsou pouze hodnosti s platností dočasnou (á titre temporaire). — Pokud se týče československých důstojníků jmenování a povyšování vykonává Generál velící Československému vojsku a potvrzuje Nejvyšší Velitelství Francouzské. Jmenování a povyšování děje se za obdobných podmínek jaké stanoveny jsou platnými předpisy pro vojsko Francouzské.

Účinek těchto jmenování může býti zrušen jednotlivým zvláštním rozhodnutím Generála velícího Československému vojsku za těchto podmínek.

2.) Až Československé vojsko bude celé nebo z části v pásmu válečném, důstojníci velící válečné skupině učiní rozhodnutí o potřebných přeměnách za účelem zatímního vyplnění mezer a rozhodnutí tato oznámí bezodkladně Generálu velícímu Československému vojsku; zároveň ohlásí tomuto Generálu své návrhy na dočasné povýšení.

3.) Po skončení své služby ve vojskě Československé budou moci přestoupiti do vojska Francouzského jako cizinci v hodnosti nanejvyšší takové, jakou měli ve vojskě československé a ve staršinství, jehož ve vojskě tomto dosáhli.

B) Mužstvo.

1.) Jmenování a povyšování děje se dle pravidel platných ve vojsku Francouzském po dobu války.

2.) Dobrovolníci, kteří dříve již zastávali nějakou hodnost neb úřad v některém cizím vojskě, bude možno rozhodnutím Generála přijmouti do Československého vojska buď v jich bývalé hodnosti neb úřadě, anebo v hodnosti neb úřadě nižším s výhradou, že budou k jich zastávání shledáni schopnými podle předpisů platných ve vojskě francouzském.

3.) Po skončení své služby ve vojskě Československé budou moci přestoupiti do vojska Francouzského jako cizinci v hodnosti nanejvyšší takové, jakou měli ve vojskě československé a ve staršinství, jehož ve vojskě tomto dosáhli.

e.) Obecné zásady platné pro důstojníky i mužstvo:

I. Stupnice hodností jakož i

zástupce Národní Rady u Ministerstva Války a u Nejvyššího Francouzského Velitelství ve všech otázkách týkajících se Československého vojska.

Generálu Československého vojska přidělen je rovněž Generální štáb, jehož složení stanoveno bude později.

Úřední listiny týkající se Československého vojska, podepsané Generálem jakožto velitelem tohoto vojska, budou sepsány v jazyku národním a v jazyku francouzském a opatřeny razítkem Národní Rady.

Nicméně listiny služby běžné, neobsahující žádného zásadního rozhodnutí, mohou býti sepsány jen v jednom jazyku.

V zásadě všechna velení konají se v jazyku národním.

III. Národní Rada může po dohodě s Francouzskou vládou dohodnouti se s ostatními spojeneckými vládami o případném přidělení k Československému vojsku osob náležejících k jiným spojeneckým národům. O přidělení jejich bude rozhodnuto Národní

Radou po dohodě s Francouzskou vládou.

B. SLOŽENÍ VOJSKA.

I. Československé vojsko je složeno výhradně z dobrovolníků na dobu války.

II. V zásadě všechny úřady v sestavu vojska budou obsazeny Česlováky. V případě velmi pravděpodobném, že pro potřeby sestavení nedostávalo by se Česlováků, budou moci býti dočasné určeni k různým úřadům důstojníci, lékaři, úředníci, zřizenci a vojáci odborníci francouzští. O tomto určení bylo by rozhodnuto Francouzským ministrem Války se schválením, po případě na návrh Národní Rady. O odvolání těchto osob bylo by rozhodnuto stejným způsobem.

C. NÁBOR.

Vstup do Československého vojska stane se buď přeložením nebo dobrovolným slibem.

Žádné přeložení ani žádný slib nemohou se státi bez schválení Národní Rady. Dobrovolné sliby

budou skládány před zástupcem Československé Národní Rady.

Vojenské závazky československých vojáků přestávají, jak pro jednotlivce tak i pro oddíly a části oddílů rozhodnutím Národní Rady postupem zavedeným ve Francii.

Pokud však se týče oddílů závazky tyto nemohou přestat bez výslovné žádosti Francouzského ministra Války sdělené Národní Radě.

D. ORGANISACE.

a) Oddíly. Československé vojsko bude míti:

1.) oddíly pěchoty i jiných zbraní, jež budou složeny a organizovány dle vzoru válečného stavu podobných oddílů ve vojskě Francouzském;

2.) střediska (dépôts), která budou zároveň účetními úřady, v počtu úměrném utvořeným oddílům.

3.) Sestav (Kádry).

I. Důstojnictvo. Důstojnický sbor se doplňuje:

1.) z Česlováků, kteří již slouží ve Francouzském vojskě

2.) z vojáků československého vojska;

3.) z vojáků spojeneckých vojsk po dohodě s příslušnou vládou.

III. Vojáci všech hodností přicházející z vojska Francouzského, označení v čl. II. odst. B. shora, jsou pokládáni v každém ohledu jako by i na dále sloužili ve vojskě Francouzském.

E. JMENOVÁNÍ — POSTUP — STUPNICE HODNOSTÍ ATD.

a) Důstojnictvo.

1.) V Československé vojsku jsou pouze hodnosti s platností dočasnou (á titre temporaire). — Pokud se týče československých důstojníků jmenování a povyšování vykonává Generál velící Československému vojsku a potvrzuje Nejvyšší Velitelství Francouzské. Jmenování a povyšování děje se za obdobných podmínek jaké stanoveny jsou platnými předpisy pro vojsko Francouzské.

Účinek těchto jmenování může býti zrušen jednotlivým zvláštním rozhodnutím Generála velícího Československému vojsku za těchto podmínek.

2.) Až Československé vojsko bude celé nebo z části v pásmu válečném, důstojníci velící válečné skupině učiní rozhodnutí o potřebných přeměnách za účelem zatímního vyplnění mezer a rozhodnutí tato oznámí bezodkladně Generálu velícímu Československému vojsku; zároveň ohlásí tomuto Generálu své návrhy na dočasné povýšení.

3.) Po skončení své služby ve vojskě Československé budou moci přestoupiti do vojska Francouzského jako cizinci v hodnosti nanejvyšší takové, jakou měli ve vojskě československé a ve staršinství, jehož ve vojskě tomto dosáhli.

e.) Obecné zásady platné pro důstojníky i mužstvo:

I. Stupnice hodností jakož i